

Welke Christus staat centraal?

De uitdrukking 'Christus centraal' roept wel eens de vraag op: wat wordt daar nu precies mee bedoeld? Is het niet een kreet, een vage slogan? Zou het misschien zelfs zo zijn dat de mensen die zich herkennen in deze leus dezelfde zijn als degenen die zeggen: "Jezus is Heer! en over alle andere onderwerpen kunnen we dan wel verschillend denken"? Een soort vrijheid-blijheid-Christus-Centraal dus?

Het is goed dat zulke kritische vragen worden gesteld. Want ze bieden gelegenheid om te vertellen wat er leeft in de harten van de mensen die het belangrijk vinden dat dit vandaag de dag gezegd wordt. Daarom geef ik hier graag antwoord op de vraag welke Christus centraal moet staan in de kerken die van harte gereformeerd willen zijn en het steeds weer en steeds meer willen worden.

De Christus die spreekt

Het gaat om de Christus die spreekt, de levende God die door zijn Geest en Woord omgang zoekt met de kinderen van zijn Vader. Want Hij is de Christus der Schriften, de Christus die in het gewaad van de Schriften tot ons komt.

Het gaat om de Christus die zegt, en die daarmee zijn gemeente op aarde en mij persoonlijk aanspreekt: 'Mijn genade is u genoeg' (2 Korintiërs 12:10); 'Als gij in mijn woord blijft, zijt gij waarlijk discipelen van Mij en gij zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken' (Johannes 8:31-32); 'Meent niet, dat Ik gekomen ben om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard' (Matteüs 10:34); 'Ik ben de ware wijnstok en mijn Vader is de landman. Elke rank aan Mij, die geen vrucht draagt, neemt Hij weg, en elke die wel vrucht draagt, snoeit Hij, opdat zij meer vrucht drage' (Johannes 15:1-2); 'Ik noem u niet meer slaven, want de slaaf weet niet, wat zijn heer doet; maar u heb Ik vrienden genoemd, omdat Ik alles, wat Ik van mijn Vader gehoord heb, u heb bekend gemaakt' (Johannes 15:15); 'Zalig zijt gij, wanneer men u smaadt en vervolgt en liegende allerlei kwaad van u spreekt om Mijnentwil. Verblijdt u en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen; want alzo hebben zij de profeten vóór u vervolgd' (Matteüs 5:11-12); 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, wie in Mij gelooft, de werken, die Ik doe, zal hij ook doen, en grotere nog dan deze, want Ik ga tot de Vader' (Johannes 14:12); 'Dit is mijn gebod, dat gij elkander liefhebt, gelijk Ik u heb liefgehad' (Johannes 15:12); 'De Geest des Heren is op Mij, daarom, dat Hij Mij gezalfd heeft, om aan armen het evangelie te brengen; en Hij heeft Mij gezonden om aan gevangenen loslating te verkondigen en aan blinden het gezicht, om verbrokenen heen te zenden in vrijheid, om te verkondigen het aangename jaar des Heren' (Lucas 14:18-19); 'Wie met Mij niet is, die is tegen Mij, en wie met Mij niet bijeenbrengt, die verstrooit' (Matteüs 12:30); 'Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven' (Johannes 14:6); 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, indien de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij op zichzelf; maar indien zij sterft, brengt zij veel vrucht voort. Wie zijn leven liefheeft, maakt dat het verloren gaat, maar wie zijn leven haat in deze wereld, zal het bewaren ten eeuwigen leven' (Johannes 12:24-25); 'Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, gij huichelaars, want gij gelijkt op gewitte graven, die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen vol zijn van doodsbeenderen en allerlei onreinheid' (Matteüs 23:27); 'Alle dingen zijn Mij overgegeven door mijn Vader en niemand kent de Zoon dan de Vader, en niemand kent de Vader dan de Zoon en wie de Zoon het wil openbaren. Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven' (Matteüs 11:27-28). En Hij spreekt nog zó veel meer Woorden van Leven.

De Christus der Schriften is vóór alles de Christus die mijn en ons leven sprekend binnenkomt. En het is zijn Vader die tegen ons zegt: 'Hoort naar Hem' (Matteüs 17:6). Het gezag van Christus is het gezag van de Schrift: 'En het geschiedde, toen Jezus deze woorden geëindigd had, dat de scharen versteld stonden over zijn leer, want Hij leerde hen als gezaghebbende en niet als hun schriftgeleerden' (Matteüs 7:28-29).

De Christus die gekomen is

Het gaat om de Christus die vanouds her door God beloofd is als Verlosser voor zijn volk.

Al op een van de eerste bladzijden horen we over Hem: 'En Ik zal vijandschap zetten tussen u en de vrouw, en tussen uw zaad en haar zaad; dit zal u de kop vermorzelen en gij zult het de hiel vermorzelen' (Genesis 3:15).

We zien al iets van Hem in de mannen die God geroepen heeft om groot te zijn in zijn Koninkrijk: in Abraham, Jacob, Mozes, Jozua, Samuël, Elia, David en Salomo bijvoorbeeld, koningen, priesters en profeten die door God gegeven zijn om zich aan Hem te geven en zijn volk voor te gaan op de weg van het Woord. De gestalte van de Christus wordt al zichtbaar in het liedboek van Gods volk: 'Ik wil gewagen van het besluit des HEREN: Hij sprak tot mij: Mijn zoon zijt gij; Ik heb u heden verwekt' (Psalm 2:7); 'Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?' (Psalm 22:2); 'Zijn naam zij voor altoos, zolang de zon er is, bloeie zijn naam. Mogen alle volken elkander daarmee zegenen, hem gelukkig prijzen' (Psalm 72:17).

We herkennen Hem als we ons oor te luisteren leggen bij de profeten: 'Daarom zal de Here zelf u een teken geven: Zie, de jonkvrouw zal zwanger worden en een zoon baren; en zij zal hem de naam Immanuël geven' (Jesaja 7:14); 'Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op zijn schouder en men noemt hem Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst. Groot zal de heerschappij zijn en eindeloos de vrede op de troon van David en over zijn koninkrijk, doordat hij het sticht en grondvest met recht en gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid. De ijver van de HERE der heerscharen zal dit doen' (Jesaja 9:5-6).

Zo heeft de God, die geschiedenis maakt, een geschiedenis vol openbaring van heil en heelheid, zijn Zoon in de wereld gebracht, geboren uit een jonge vrouw, Maria: 'Zij zal een zoon baren en gij zult Hem de naam Jezus geven. Want Hij is het, die zijn volk zal redden van hun zonden' (Matteüs 1:21). Want God is een God die Woord houdt, een God van beloften die in vervulling gaan: 'Maar toen de volheid des tijds gekomen was, heeft God zijn Zoon uitgezonden, geboren uit een vrouw, geboren onder de wet, om hen, die onder de wet waren, vrij te kopen, opdat wij het recht van zonen zouden verkrijgen' (Galaten 4:4-5).

De Christus van de Vader en de Geest

Het gaat om de Christus door wie wij God leren kennen als de Drie-enige.

Johannes, de discipel die het dichtst bij Jezus stond, getuigt: 'Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, die aan de boezem des Vaders is, die heeft Hem doen kennen' (Johannes 1:18). En in de Hebreeënbrief wordt Hij genoemd: 'de afstraling zijner heerlijkheid en de afdruk van zijn wezen' (Hebreeën 1:3). Zelf zegt Jezus: 'niemand komt tot de Vader dan door Mij. Indien gij Mij kent, zoudt gij ook mijn Vader gekend hebben. Van nu aan kent gij Hem en hebt gij Hem gezien' (Johannes 14:6-7) en: 'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien' (Johannes 14:9).

Het gaat dus om de Christus die ons de Vader leert kennen en die ons bij de Vader brengt. Deze Christus is het die door de Geest in de wereld is gekomen, zo maakt de engel Gabriël bekend aan Maria, de moeder van de Messias: 'De heilige Geest zal over u komen en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwten; daarom zal ook het heilige, dat verwekt wordt, Zoon Gods genoemd worden' (Lucas 1:35).

Christus, die Gave van de Geest is, is op zijn beurt ook weer Gever van de Geest. Dat zegt Johannes de Doper als Hij het volk Israël wijst op de Christus als het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt: 'Op wie gij de Geest ziet nederdalen en op Hem blijven, deze is het, die met de heilige Geest doopt. En ik heb gezien en getuigd, dat deze de Zoon van God is' (Johannes 1:33-34).

Zo leren we op de Pinksterdag het werk van de Drie-enig zien als we Petrus horen zeggen: 'Deze Jezus heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn. Nu Hij dan door de rechterhand Gods verhoogd is en de belofte des heiligen Geestes van de Vader ontvangen heeft, heeft Hij dit uitgestort, wat gij en ziet en hoort' (Handelingen 2:32-33).

En het is de uitgestorte Geest om maar één ding te doen: de Zoon van de Vader verheerlijken! Dat openbaart Jezus ons: 'Nog veel heb Ik u te zeggen, maar gij kunt het thans niet dragen; doch wanneer Hij komt, de Geest der waarheid, zal Hij u de weg wijzen tot de volle waarheid; want Hij zal niet uit Zichzelf spreken, maar al wat Hij hoort, zal Hij spreken en de toekomst zal Hij u verkondigen. Hij zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het mijne nemen en het u verkondigen. Al wat de Vader heeft, is het mijne; daarom zeide Ik: Hij neemt uit het mijne en zal het u verkondigen' (Johannes 16:12-15).

In Christus worden we gezegend door de drie-enige God: 'De genade van de Here Jezus Christus, en de liefde van God, en de gemeenschap van de heilige Geest zij met u allen' (2 Korintiërs 13:13).

De Christus die is gekruisigd en opgestaan

Het gaat om de Christus die we leren kennen als de Gekruisigde, die is opgestaan.

Christus' apostel Paulus brengt het zo onder woorden: 'Want ik had niet besloten iets te weten onder u, dan Jezus Christus en die gekruisigd' (1 Korintiërs 2:2). Jezus is voor onze zonden aan het kruis gestorven: in het bloed van onze Middelaar is de verzoening met God. Bij het instellen van het heilig Avondmaal spreekt Jezus zelf deze woorden, als Hij de beker aanreikt: 'Drinkt allen daaruit. Want dit is het bloed van mijn verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden' (Matteüs 26:28).

De Christus die gekruisigd is, is de Christus die is opgestaan: 'Christus Jezus is de gestorvene, wat meer is, de opgewekte, die ter rechterhand Gods is, die ook voor ons pleit' (Romeinen 8:34). Paulus geeft dit getuigenis als het Woord van God: 'Want vóór alle dingen heb ik u overgegeven, hetgeen ik zelf ontvangen heb: Christus is gestorven voor onze zonden, naar de Schriften, en Hij is begraven en ten derden dage opgewekt, naar de Schriften' (1 Korintiërs 15:3-4).

Christus centraal stellen betekent déze Christus kennen en liefhebben: de Gekruisigde Opgestane, de Opgestane Gekruisigde.

De Christus die mensenlevens verandert

Het gaat om de Christus die ons zoekt en aanneemt zoals we zijn, maar die ons niet wil laten zoals we zijn.

Want kruis en opstanding zijn niet alleen iets van het verleden, ze stempelen ook het heden van het leven van elke christen. 'Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat, gelijk Christus uit de doden opgewekt is door de majesteit des Vaders, zo ook wij in nieuwheid des levens zouden wandelen. Want indien wij samengegroeid zijn met hetgeen gelijk is aan zijn dood, zullen wij het ook zijn (met hetgeen gelijk is) aan zijn opstanding' (Romeinen 6:4-5).

Gods doel met ons leven is dat we Hem eren door in de kracht van de Geest te gaan lijken op zijn Zoon: 'Want die Hij tevoren gekend heeft, heeft Hij ook tevoren bestemd tot gelijkvormigheid aan het beeld zijns Zoons, opdat Hij de eerstgeborene zou zijn onder vele broeders' (Romeinen 8:29); 'Laat die gezindheid bij u zijn, welke ook in Christus Jezus was, die, in de gestalte Gods zijnde, het Gode gelijk zijn niet als een roof heeft geacht, maar Zichzelf ontledigd heeft, en de gestalte van een dienstknecht heeft aangenomen, en aan de mensen gelijk geworden is' (Filippenzen 2:5-7).

Dit veranderende leven wordt werkelijkheid in de weg van liefdevolle gehoorzaamheid, levend uit de gerechtigheid van Christus. Dan zullen we de echte vrijheid leren kennen: 'Opdat wij waarlijk vrij zouden zijn, heeft Christus ons vrijgemaakt. Houdt dus stand en laat u niet weder een slavenjuk opleggen' (Galaten 5:1) en we zullen groeien in de vrucht van de Geest: 'liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing' (Galaten 5:22).

De Christus die komt

Het gaat om de Christus die in de hemel zit aan de rechterhand van de Vader om terug te komen op de wolken.

We leven in een wereld die door de zonde verre van volmaakt is. Dat leert ons de Geest van Jezus: 'En als Hij komt, zal Hij de wereld overtuigen van zonde en van gerechtigheid en van oordeel; van zonde, omdat zij in Mij niet geloven; van gerechtigheid, omdat Ik heenga tot de Vader en gij Mij niet langer ziet; van oordeel, omdat de overste dezer wereld geoordeeld is' (Johannes 16:8-11).

Ook ons groeiende christelijke leven, vol van de liefde, de genade en de waarheid van Christus, zal hier op aarde niet volkomen zijn. De woorden van Paulus blijven herkenbaar: 'Naar de inwendige mens verlustig ik mij in de wet Gods, maar in mijn leden zie ik een andere wet, die strijd voert tegen de wet van mijn verstand en mij tot krijgsgevangene maakt van de wet der zonde, die in mijn leden is. Ik, ellendig mens! Wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods? Gode zij dank door Jezus Christus, onze Here!' (Romeinen 7:22-25).

Maar we kijken uit naar de dag dat Jezus terugkomt, en leven nu in dankbare blijdschap van het voorschot dat Hij ons door zijn Geest al uitdeelt: 'Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, gezeten aan de rechterhand Gods. Bedenkt de dingen, die boven zijn, niet die op de aarde zijn. Want gij zijt gestorven en uw leven is verborgen met Christus in God. Wanneer Christus verschijnt, die ons leven is, zult ook gij met Hem verschijnen in heerlijkheid' (Kolossenzen 3:1-4). Op die dag zal Jezus Christus zijn koningschap aan God de Vader overdragen (1 Korintiërs 15:24): 'Wanneer alles Hem onderworpen is, zal ook de Zoon zelf Zich aan Hem onderwerpen, die Hem alles onderworpen heeft, opdat God zij alles in allen' (1 Korintiërs 15:28). Tót die dag zijn wij volkomen aangewezen op Christus. Alles wat we van God mogen ontvangen, vinden we in Hem: 'Alle dingen zijn Mij overgegeven door mijn Vader' (Matteüs 11:27).

Om deze Christus gaat het als we zeggen: 'Christus Centraal!' Hij is onze Here Jezus, Gods Alles (Kolossenzen 3:11), Dezelfde tot in eeuwigheid (Hebreeën 13:8), de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste, het Begin en het Einde (Openbaring 22:13). In Hem zijn alle schatten van de wijsheid en de kennis verborgen (Kolossenzen 2:3).

Deze Christus heb ik lief met diep ontzag. Ik ben geroepen om in gemeenschap met Hem te leven. En elke dag opnieuw probeer ik beter te begrijpen, wat Hij bedoelt met deze woorden: 'Zonder Mij kunt u niets doen' (Johannes 15:5).

Jos Douma